

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/20/15/95

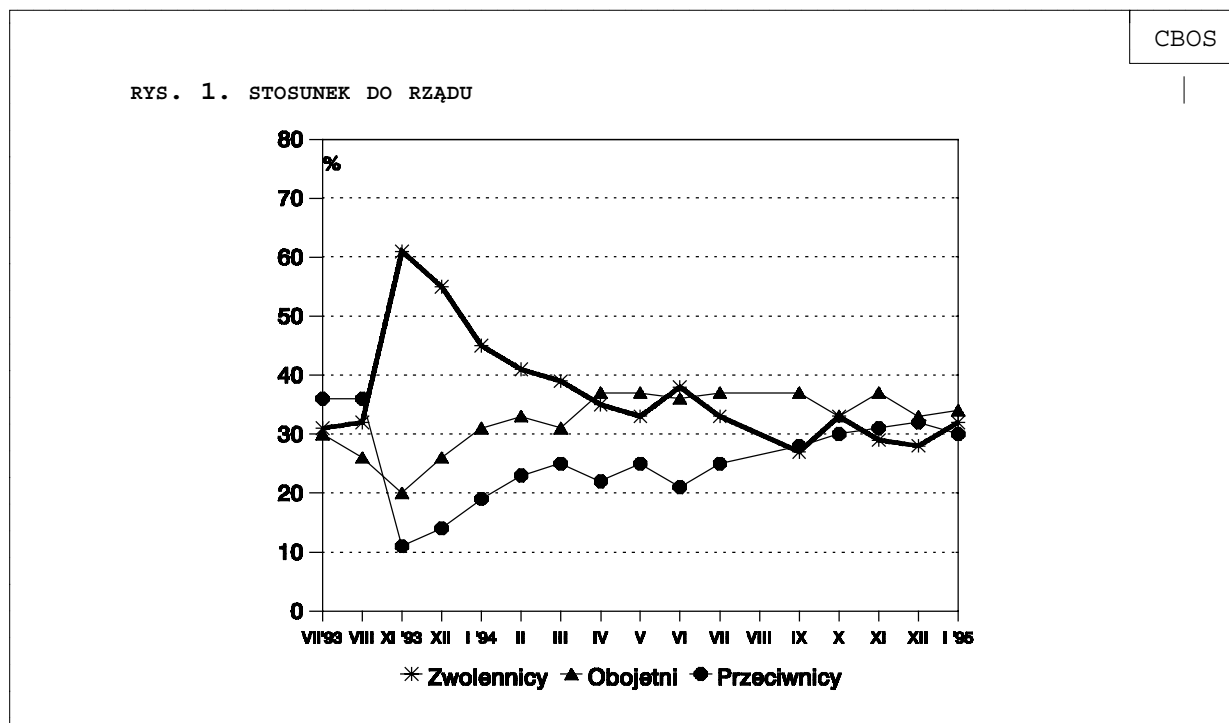
STOSUNEK DO RZĄDU WALDEMARA PAWLAKA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ '95

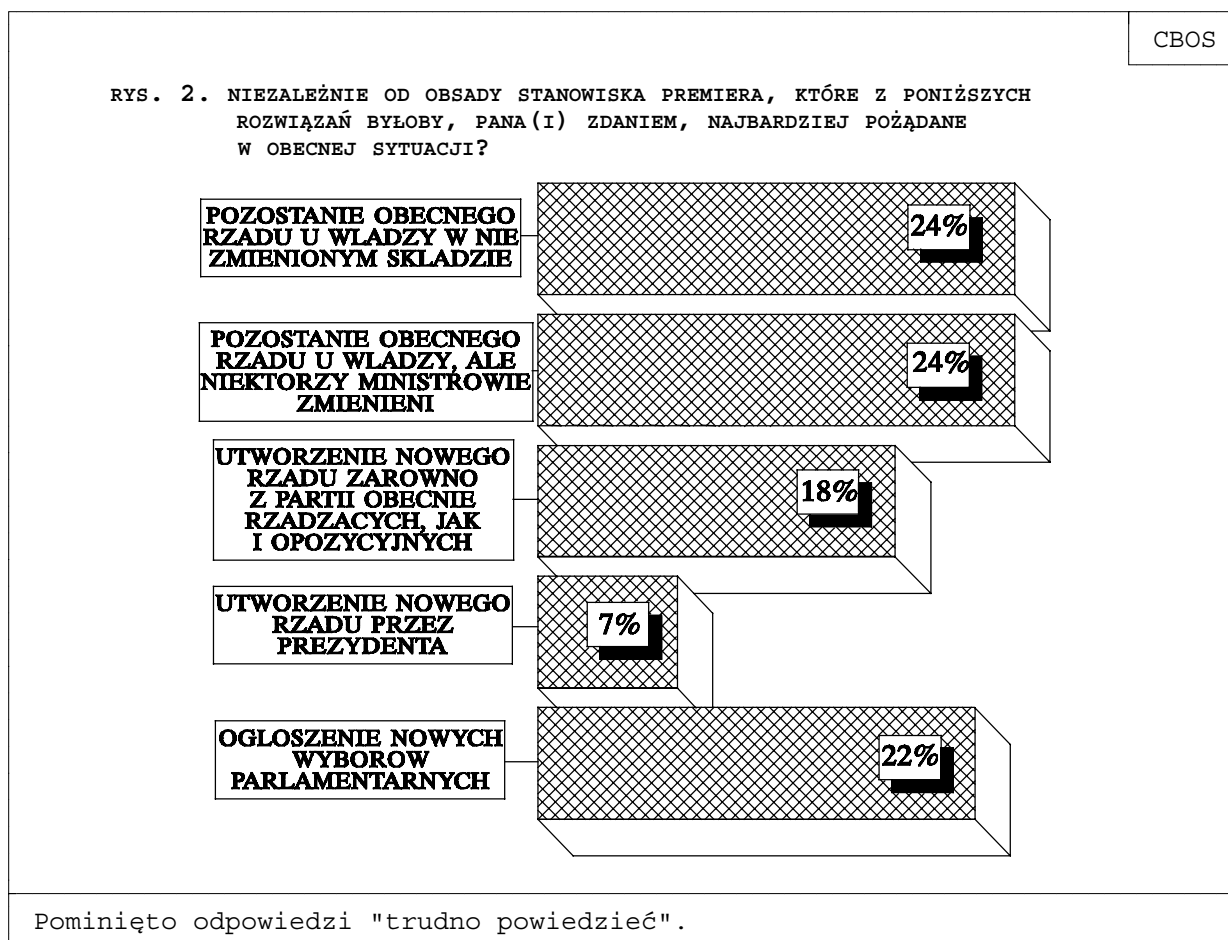
PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Miesiąc temu zaobserwowaliśmy pogorszenie opinii społeczeństwa o premierze i rządzie. Wiele wskazywało na to, że przyczyną spadku notowań były wydarzenia na polskiej scenie politycznej. Ostatnie tygodnie przyniosły poprawę ogólnych ocen rządu. Wyniki styczniowego sondażu¹ wskazują na wzrost liczby jego zwolenników (z 28% w grudniu do 32% obecnie). Liczba przeciwników nie uległa istotnej zmianie (wynosi obecnie 30%). Zwiększył się również odsetek osób przekonanych, że polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej. Może się to wiązać z postrzeganiem poprawy sytuacji gospodarczej oraz większymi na ogół dochodami ludzi pod koniec ubiegłego roku.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (56), 6-9 stycznia '95, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców kraju (N=1230).

Blisko połowa badanych jest zdania, że najbardziej pożądane w obecnej sytuacji byłoby pozostanie obecnego rządu u władzy.

Warto jednak zwrócić uwagę, że blisko jedna czwarta badanych, a jednocześnie połowa opowiadających się za dalszym funkcjonowaniem rządu Waldemara Pawlaka, uważa, iż powinny nastąpić zmiany na niektórych stanowiskach ministerialnych. Najczęściej wskazywano na potrzebę odejścia z rządu Andrzeja Olechowskiego (18%), Grzegorza Kołodki (11%), Leszka Millera (9%), Wiesława Kaczmarka (9%) oraz Lesława Podkańskiego (9%). Należy jeszcze raz podkreślić, że nazwiska te wskazywali zwolennicy rządu Waldemara Pawlaka postulujący niewielkie zmiany osobowe. Przeciwnicy rządu, jak się wydaje, w większości są za ogłoszeniem nowych wyborów parlamentarnych.

Największego poparcia udzielają rządowi rolnicy oraz osoby deklarujące poglądy lewicowe. Jego przeciwnicy to najczęściej badani z wyższym wykształceniem, mieszkańcy wielkich miast, respondenci deklarujący prawicowe przekonania, ankietowani osiągający wysokie dochody, zatrudnieni w sferze budżetowej; spośród grup społeczno-zawodowych - kadra kierownicza i prywatni przedsiębiorcy. Ostatni miesiąc przyniósł wyraźny wzrost niechęci do rządu wśród kadry kierowniczej oraz pracowników umysłowych. Wydaje się, że przyczyny wzrostu dezaprobaty są dwojakiego rodzaju. Z jednej strony tkwią one w negatywnej ocenie postępowaniu rządu w sprawie ustawy podatkowej, z drugiej - w niespełnieniu oczekiwań pracowników sfery budżetowej związanych z wielkością nakładów przeznaczonych w budżecie państwa na finansowanie tej sfery życia publicznego.

Stopień poparcia dla rządu wyraźnie różnicują preferencje² polityczne badanych.

Tabela 1

w procentach

Sympatycy partii i ugrupowań	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	trudno powiedzieć
SLD	63	15	21	1
PSL	58	13	27	2
BBWR	32	50	18	0
KPN	13	71	17	0
"Solidarność"	24	32	38	6
UP	31	37	32	0
UW	23	54	21	3
Partie prawicy pozaparlamentarnej	29	39	29	4

Największym poparciem cieszy się rząd wśród potencjalnych wyborców partii koalicji rządzącej. Warto jednak podkreślić, że więcej sympatii budzi w elektoracie SLD niż PSL.

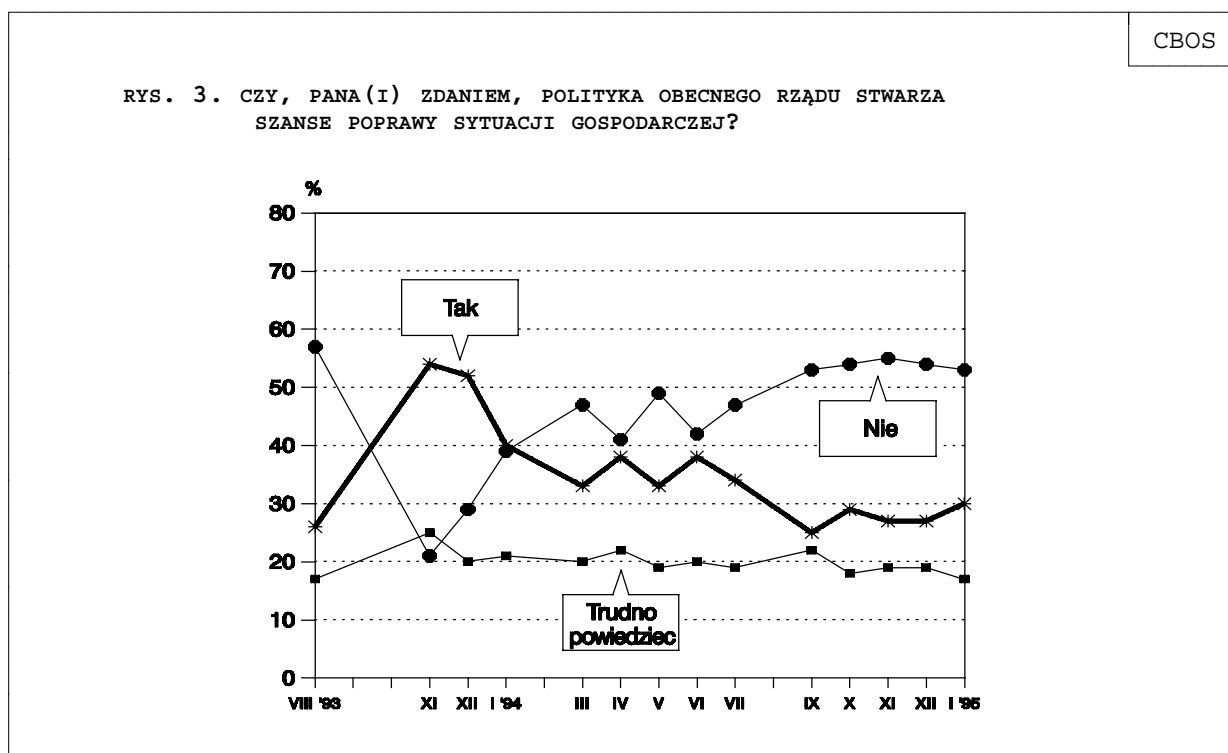
² Sympatycy partii określani na podstawie deklaracji o gotowości głosowania na daną partię, gdyby w najbliższym czasie odbyły się wybory parlamentarne.

Przeciwnicy rządu najliczniej są reprezentowani wśród wyborców KPN, UW i BBWR - ponad połowa sympatyków tych partii uważa się za przeciwników obecnego rządu.

Wyborcy partii prawicy pozaparlamentarnej, mimo jasno deklarowanej niechęci ich przywódców do rządu tworzego przez partie postkomunistyczne, nie zajmują wobec niego jednoznacznie negatywnego stanowiska. Blisko jedna trzecia z nich deklaruje swoje poparcie dla obecnego rządu.

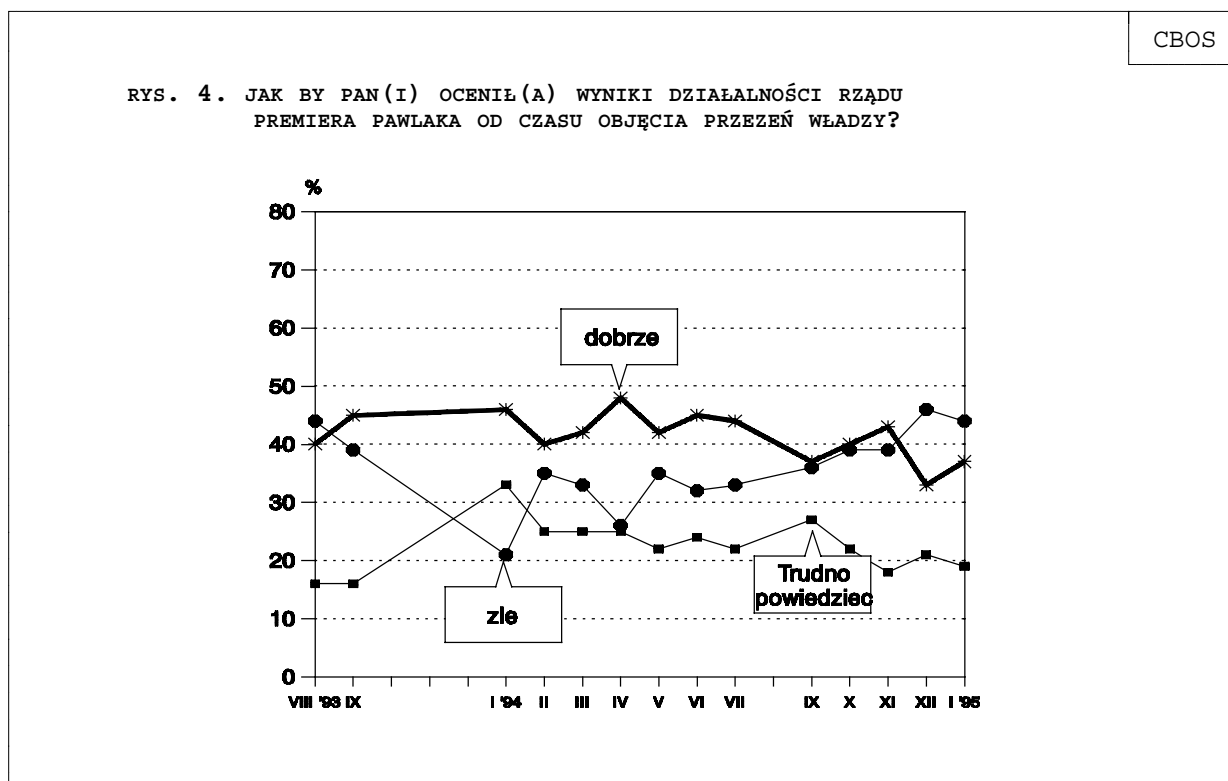
Czy polityka rządu sprzyja poprawie sytuacji gospodarczej?

Odsetek respondentów przekonanych, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej w ciągu ostatniego miesiąca nieznacznie się zwiększył (z 27% do 30%). W opiniach badanych nadal dominują oceny pesymistyczne. Ponad połowa z nich (53%) uważa, że polityka obecnego rządu nie rokuje poprawy w gospodarce.

Jak oceniamy dotychczasowe dokonania rządu Waldemara Pawlaka?

Miesiąc temu odnotowaliśmy bardzo wyraźne pogorszenie ogólnej oceny pracy rządu. Obecnie ocena ta nieznacznie się poprawiła, choć nadal opinie negatywne (44%) przeważają nad pozytywnymi (37%).

Warto podkreślić, że obecny bilans działalności rządu Waldemara Pawlaka jest gorszy od ocen rządu Hanny Suchockiej w ostatnim miesiącu jego funkcjonowania (wówczas negatywnie oceniało pracę rządu 39% ankietowanych).

Opinie o wynikach pracy rządu są najgorsze wśród ludzi z wyższym wykształceniem oraz mieszkańców największych aglomeracji. Gorzej niż inni efekty jego działań oceniają: kadra kierownicza, inteligencja oraz prywatni przedsiębiorcy, a ponadto osoby zatrudnione w sferze budżetowej, respondenci deklarujący poglądy prawicowe oraz często biorący udział w praktykach religijnych.

Najlepiej oceniają pracę rządu rolnicy, mieszkańcy wsi i miasteczek oraz pracownicy sektora państwowego.

Szczegółowe oceny działalności rządu pokazują, że największym uznaniem badanych cieszy się polityka zagraniczna oraz informacyjna. Warto jednak zaznaczyć, że odsetek pozytywnych ocen polityki zagranicznej rządu zmniejszył się od listopada '94 z 35% do 30% obecnie, natomiast polityki informacyjnej wzrósł odpowiednio z 19% do 22%. Najlepsze oceny tych właśnie dziedzin wynikają, jak się wydaje, głównie z faktu, że nie mają one większego wpływu na codzienne życie badanych.

Podobnie jak przed dwoma miesiącami najgorzej oceniane są działania rządu w takich dziedzinach, jak: bezpieczeństwo obywateli (53% ocen niedostatecznych), opieka zdrowotna (52%), opieka nad ludźmi najbardziej potrzebującymi pomocy (48%) oraz właściwe gospodarowanie pieniędzmi publicznymi (45%).

Powstaje pytanie: które oceny poszczególnych sfer działalności rządu mają największy wpływ na ogólną ocenę jego pracy³. Okazuje się, że tym co przede wszystkim odróżnia zwolenników rządu Waldemara Pawlaka od jego przeciwników są diametralnie różne oceny dwóch podstawowych sfer jego funkcjonowania - **sposobu kierowania państwem** oraz **polityki gospodarczej**. Warto podkreślić, że społeczne opinie o tych sferach, choć nie są najbardziej negatywne, to jednak w największym stopniu wpływają na wyrażenie poparcia dla ekipy Waldemara Pawlaka lub jej dezaprobatę.

W dalszej kolejności w hierarchii ważności ocen konkretnych sfer funkcjonowania rządu znalazła się **opieka zdrowotna**. Różnice w ocenach dokonań rządu w tej dziedzinie życia publicznego wiążą się zapewne z odmiennym stanowiskiem w sprawie zakresu i głębokości systemowych zmian w państwowej służbie zdrowia. Zwolennikom działania rządu mogą wydawać się odpowiednie, przeciwnikom - zapewne daleko niewystarczające.

³ Zastosowano metodę analizy regresji *stepwise*.

Tabela 2. Szczegółowe oceny działalności rządu

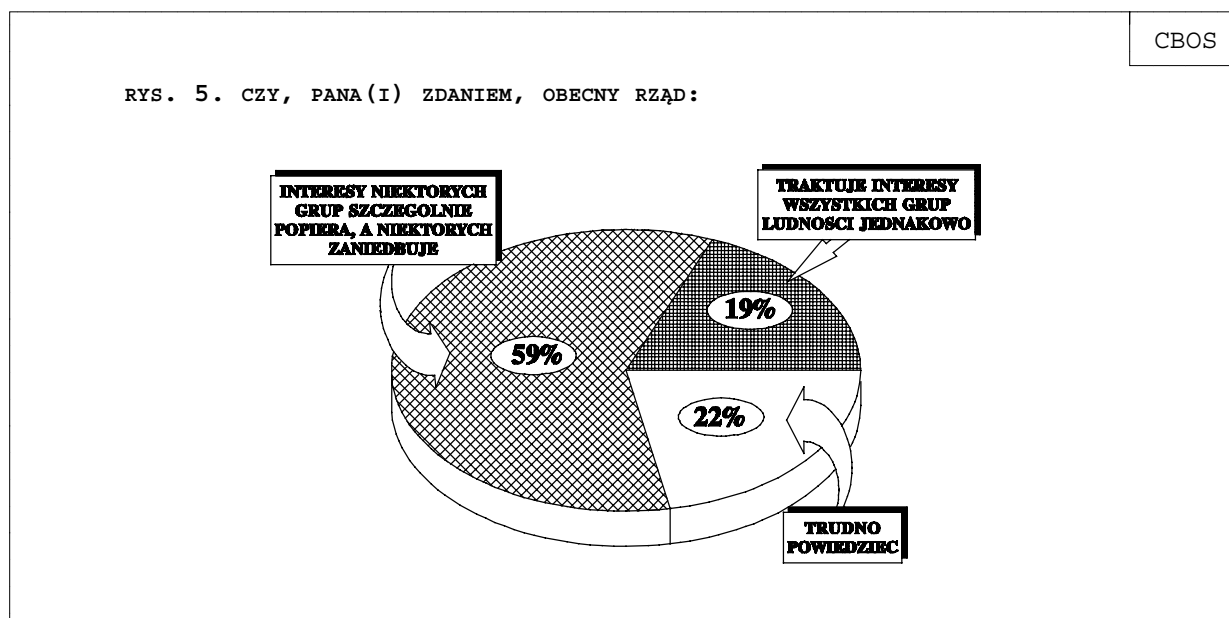
w procentach

Dziedziny działalności rządu	Ocena	Wskazania respondentów według terminów badań:						
		II '94	IV '94	V '94	VII '94	IX '94	XI '94	I '95
Gospodarcza	Dobra	8	10	13	12	9	12	12
	Dostateczna	53	56	52	54	52	53	56
	Niedostateczna	27	22	29	24	27	27	24
	Trudno powiedzieć	12	12	6	10	12	8	8
Kierowanie państwem	Dobra	16	19	15	19	16	12	12
	Dostateczna	48	47	49	46	47	52	50
	Niedostateczna	20	18	23	20	21	25	26
	Trudno powiedzieć	16	16	13	15	15	11	11
Właściwe gospodarowanie pieniędzmi publicznymi	Dobra	7	9	-	9	7	7	6
	Dostateczna	32	29	-	28	27	31	35
	Niedostateczna	42	38	-	44	50	48	45
	Trudno powiedzieć	19	24	-	19	16	14	14
Polityka zagraniczna	Dobra	31	36	-	35	31	35	30
	Dostateczna	30	29	-	32	32	34	36
	Niedostateczna	11	6	-	8	10	10	11
	Trudno powiedzieć	28	29	-	25	27	22	23
Polityka rolna	Dobra	16	15	11	13	11	9	11
	Dostateczna	35	32	34	33	34	36	35
	Niedostateczna	30	35	38	35	37	36	35
	Trudno powiedzieć	19	18	17	19	18	19	18
Opieka nad ludźmi najbardziej potrzebującymi pomocy	Dobra	12	13	-	11	10	8	10
	Dostateczna	31	33	-	29	30	35	35
	Niedostateczna	47	44	-	52	51	51	48
	Trudno powiedzieć	10	10	-	8	9	6	7
Bezpieczeństwo obywateli	Dobra	9	9	7	8	6	7	8
	Dostateczna	32	28	25	26	28	32	33
	Niedostateczna	49	54	64	58	58	55	53
	Trudno powiedzieć	10	9	4	8	8	6	7
Szkolnictwo, oświata	Dobra	14	15	-	14	15	12	12
	Dostateczna	40	40	-	39	42	40	41
	Niedostateczna	34	31	-	33	29	39	36
	Trudno powiedzieć	12	14	-	14	14	9	10
Opieka zdrowotna	Dobra	11	10	-	11	11	8	8
	Dostateczna	34	37	-	34	38	36	35
	Niedostateczna	46	45	-	46	44	52	52
	Trudno powiedzieć	9	8	-	9	8	5	5
Polityka informacyjna	Dobra	20	26	17	25	24	19	22
	Dostateczna	37	37	41	34	40	42	43
	Niedostateczna	28	20	30	22	20	25	22
	Trudno powiedzieć	15	17	12	19	17	14	13

Jeszcze inną kwestią dzielącą badanych w kwestii stosunku do rządu pozostaje ocena polityki zagranicznej. Tu jednak, co ciekawe, zwolennicy rządu oceniają ją negatywnie, a przeciwnicy - pozytywnie. Ta pozorna sprzeczność jest jednak oczywista w kontekście istnienia ostatniego konfliktu między premierem a ministrem spraw zagranicznych, czego konsekwencją jest, jak się wydaje, postrzeganie polskiej polityki zagranicznej jako nie związanej bezpośrednio z polityką rządu. Zwolenników i przeciwników rządu różnią ponadto odmienne oceny polityki informacyjnej oraz sposobu gospodarowania pieniędzmi publicznymi. Obie kwestie są przedmiotem krytycznej oceny większości mass mediów, co zapewne wpływa na opinie przeciwników, którzy raczej uważnie śledzą wydarzenia na scenie politycznej, i zwolenników nie przywiązujących tak dużej wagi do wydarzeń bieżących.

W czym interesie działa rząd Waldemara Pawlaka?

Działalność rządu w dwóch kluczowych sferach - kierowania państwem oraz polityki gospodarczej - przez większość badanych oceniana jest dostatecznie. Jednym z powodów tej oceny jest, jak się wydaje, poczucie braku równego traktowania przez rząd interesów różnych grup społecznych w naszym kraju.

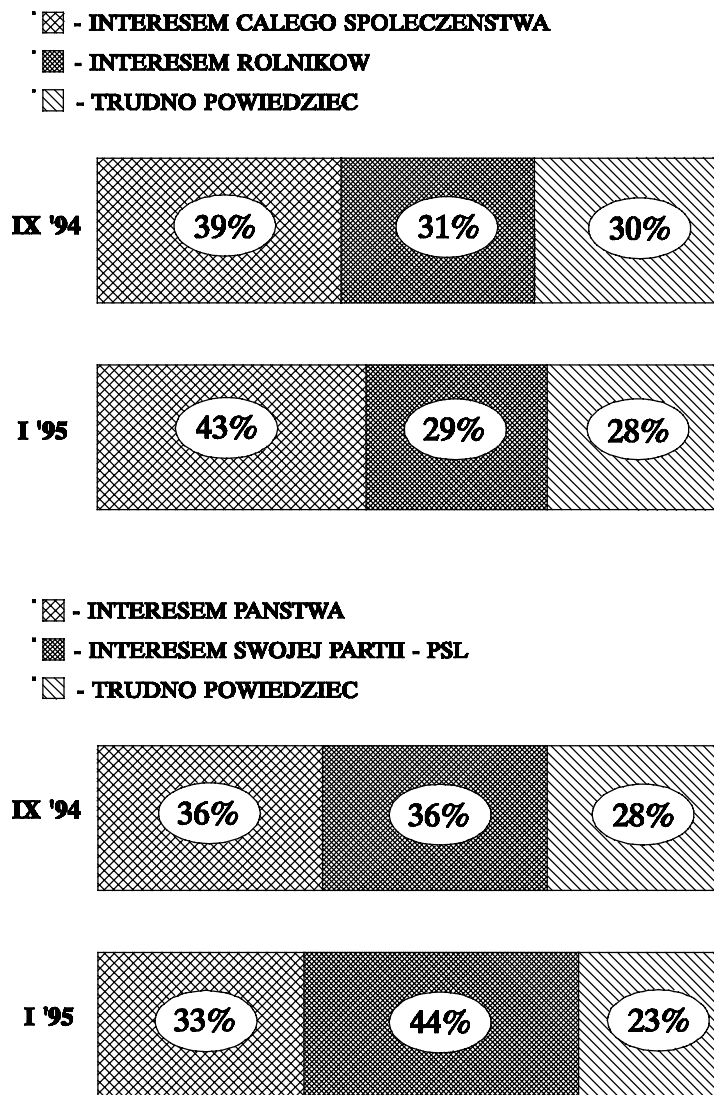
Większość badanych uważa, że rząd w swojej działalności nie traktuje jednakowo interesów wszystkich grup ludności. W ich opinii, do grup szczególnie popieranych przez rząd należą: prywatni przedsiębiorcy (61%), a w dalszej kolejności - rolnicy (31%) oraz pracownicy prywatnych zakładów pracy (30%). Zaniedbywani są natomiast emeryci i renciści (70%), pracownicy sfery budżetowej (38%) oraz również rolnicy (37%). Pojawienie się rolników wysoko w rankingu zarówno grup zaniedbywanych, jak i popieranych przez rząd wiąże się zapewne z bardzo różnymi ocenami polityki rolnej, formułowanymi przez poszczególne grupy naszego społeczeństwa. W ocenie ponad połowy (52%) ankietowanych rolników jest ona niedostateczna, podczas gdy podziela tę ocenę niemal o połowę mniejszy odsetek pracowników umysłowych, kadry kierowniczej i prywatnych przedsiębiorców. Warto powiedzieć, że w opinii badanych premier Pawlak w swym działaniu kieruje się raczej interesem całego społeczeństwa, a nie rolników, choć sprawy swojej partii przedkłada nad interes państwa.

Obecnie więcej badanych niż jesienią '94 sądzi, że bliższe premierowi są interesy własnej partii niż państwa. Uważa tak 63% przedstawicieli kadry kierowniczej oraz 64% prywatnych przedsiębiorców i jedynie 23% rolników.

W porównaniu z wrześniem '94 nieznacznie wzrósł odsetek respondentów przekonanych o braku partykularyzmu klasowego w działaniach premiera Pawlaka. Z opinią, że rząd kieruje się raczej interesem rolników niż całego społeczeństwa, zgadza się 44% przedstawicieli kadry kierowniczej i 40% prywatnych przedsiębiorców oraz tylko 6% rolników.

Działania rządu i premiera kierującego partią wsi polskiej oceniane są w zasadniczo odmienny sposób przez różne grupy społeczno-zawodowe. Badani z grup stojących wysoko w strukturze społeczeństwa postrzegają je jako zdecydowanie partykularne, przypisując premierowi realizację interesów wsi oraz PSL kosztem interesu ogólnego. Z kolei rolnicy -uważani za beneficjentów polityki rządu - oceniają ją jako zgodną przede wszystkim z interesem państwa i społeczeństwa, mając przy tym poczucie, że działania rządu na rzecz polskiej wsi są niedostateczne. Wydaje się więc, że polityka rządu Waldemara Pawlaka, skierowana na zaspokojenie aspiracji ludności wiejskiej, w większym stopniu powoduje wzrost niechęci innych grup społecznych niż wzrost poparcia wśród potencjalnego elektoratu PSL.

RYS. 6. CZY PREMIER PAWLAK W SWYM DZIAŁANIU KIERUJE SIĘ PRZEDE WSZYSTKIM:

Jak długo utrzyma się rząd Waldemara Pawlaka?

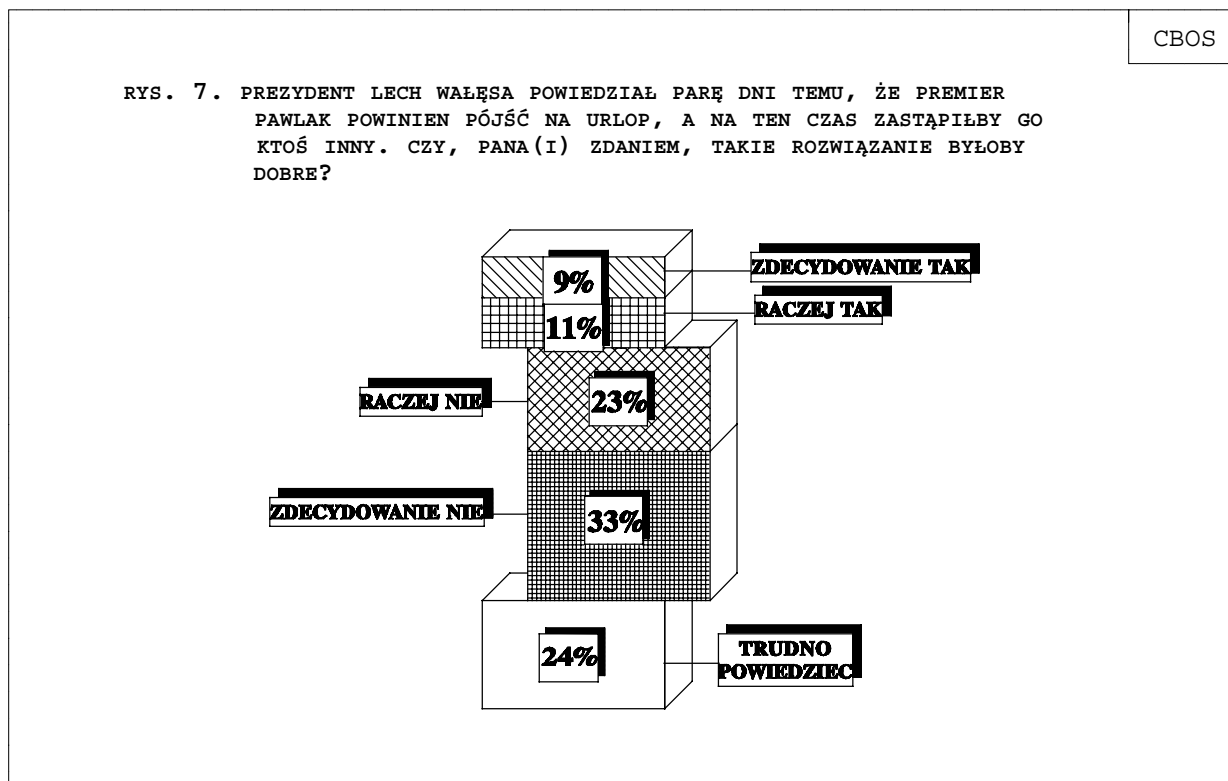
Na niekorzyść rządu zmieniły się społeczne prognozy dotyczące jego trwałości. Odsetek badanych, których zdaniem utrzyma się on dłużej niż rok, zmniejszył się w porównaniu z wynikami listopadowymi o 13 punktów procentowych. Co więcej - znacznie zwiększyła się liczba osób (odpowiednio z 18% do 30%) przekonanych, że rząd ten nie przetrwa w sumie dłużej niż pół roku.

Tabela 3

w procentach

<i>W Polsce po roku 1989 co jakiś czas zmieniają się rządy. Obecny rząd powołano w październiku 1993 r. Jak Pan(i) sądzi, jak długo się on utrzyma?</i>	Wskazania respondentów według terminów badań:						
	XI '92	I '93*	I '94**	II '94	IV '94	XI '94	I '95
Najwyżej trzy miesiące	2	5	1	2	1	3	6
Pół roku	14	20	8	17	14	15	24
Rok	22	21	22	27	25	21	21
Dłużej niż rok	33	28	48	36	39	40	27
Trudno powiedzieć	29	26	20	18	21	21	23
* pytanie o rząd Hanny Suchockiej ** pytanie o rząd Waldemara Pawlaka							

Przyczyną zmian ocen trwałości gabinetu Waldemara Pawlaka może być konflikt prezydenta z koalicją rządzącą. Niektórzy komentatorzy polityczni postrzegają ostatnie działania prezydenta jako zmierzające do osłabienia rządu w celu stworzenia wrażenia, że jedyna realna władza wykonawcza jest i powinna spoczywać w jego rękach. Ma to być argumentem w konstytucyjnych dyskusjach nad kształtem ustrojowym państwa. Jeśli taka interpretacja jest słuszna, za czym przemawia np. nie mieszcząca się w obecnym porządku konstytucyjnym sugestia prezydenta, że premier Pawlak powinien pójść na urlop lub podać się do dymisji, to wydaje się, iż Lechowi Wałęsie udało się doprowadzić do osłabienia pozycji rządu w oczach opinii publicznej. W tym miejscu warto powiedzieć, że jedna piąta badanych z aprobatą odniosła się do sugestii prezydenta o potrzebie urlopu dla premiera rządu.

Nie spowodowało to jednak istotnej zmiany stanowiska społeczeństwa wobec ewentualnej dymisji rządu Pawlaka. Wiadomość o ustąpieniu obecnego gabinetu największa grupa ankietowanych (46%) przyjęłaby obojętnie, a jedna piąta badanych - z zadowoleniem. Warto zwrócić uwagę na zmianę, jaka zaszła w relacji między odsetkiem osób niezadowolonych i zadowolonych z ewentualnej dymisji rządu. W listopadzie '94 niezadowolenie deklarowało o 8 punktów więcej niż zadowolenie, obecnie różnica ta zmalała do 4 punktów.

Tabela 4

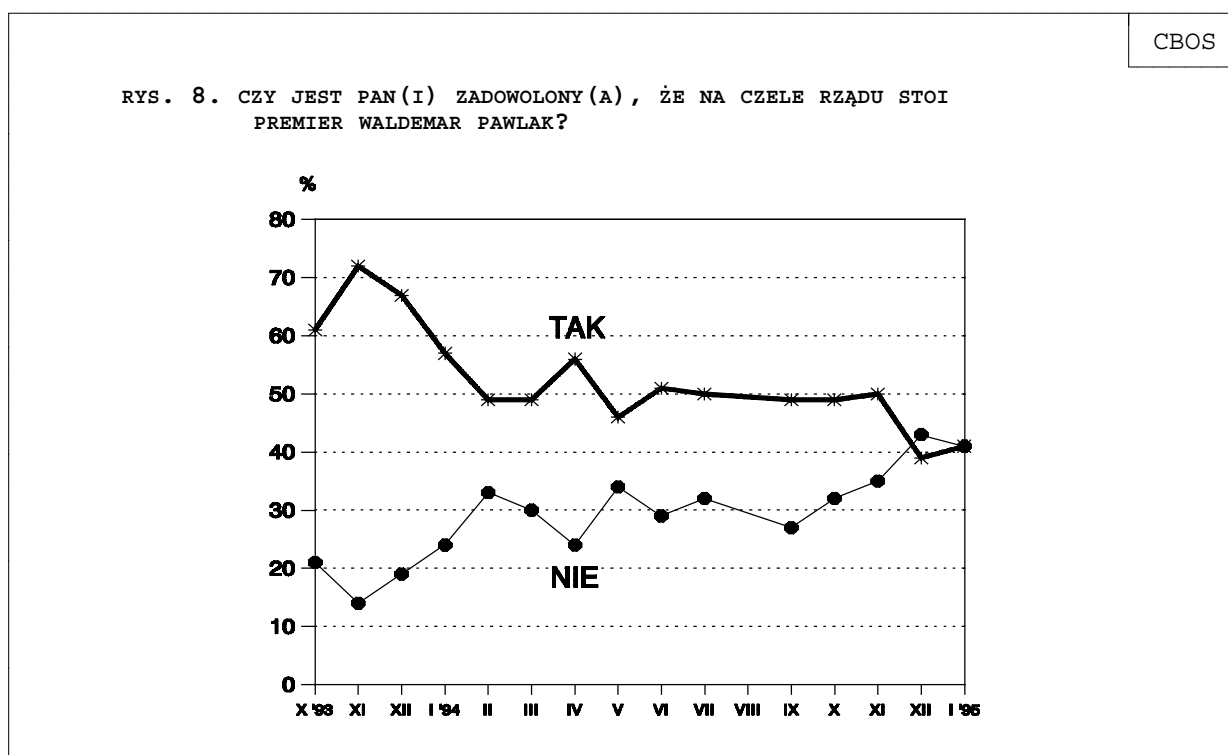
w procentach

Czy wiadomość o ustąpieniu obecnego rządu przyjął(ęła)by Pan(i) :	Wskazania respondentów według terminów badań:										
	XI	XII	I	II	*IV	**II	IV	VI	IX	XI	I
	'92		'93			'94					'95
- z zadowoleniem	8	14	15	14	19	11	12	12	17	18	20
- z obojętnością	47	47	45	47	46	48	45	45	50	46	46
- z niezadowoleniem	31	25	26	28	22	31	34	28	21	26	24
Trudno powiedzieć	14	14	14	11	13	10	9	14	11	11	10

* pytanie o rząd Hanny Suchockiej
 ** pytanie o rząd Waldemara Pawlaka

Czy to dobrze, że premierem rządu jest Waldemar Pawlak?

Sugestie prezydenta o potrzebie zmiany na stanowisku premiera nie wpłynęły istotnie na stopień społecznej satysfakcji z tego, że funkcję tę piastuje Waldemar Pawlak. Obecnie odsetki badanych wyrażających zadowolenie z faktu, że premierem jest Waldemar Pawlak i tych, którzy mają odmienne zdanie, są takie same (41%).

W porównaniu z grudniem '94, kiedy to spadek notowań premiera spowodowany był zapewne nagłośnioną w środkach masowego przekazu sprawą spółki InterAms II, dalsze niekorzystne dla premiera wydarzenia nie spowodowały pogorszenia ocen. W ciągu ostatniego miesiąca jeszcze bardziej zmniejszyło się poparcie dla premiera wśród kadry kierowniczej. Inteligencja jest grupą społeczną, która deklaruje najmniejsze w całym społeczeństwie zadowolenie z faktu, iż premierem jest Pawlak (16%). Mieszkańcy wsi, rolnicy, renciści i emeryci, badani z wykształceniem podstawowym oraz osoby najuboższe wciąż częściej niż

pozostali badani wyrażają aprobatę obecnego premiera.

Największą satysfakcję z pełnienia tej funkcji przez Waldemara Pawlaka mają wyborcy PSL. Ponad trzy czwarte potencjalnego elektoratu partii Pawlaka deklaruje zadowolenie z tego, że jest on premierem.

Tabela 5

w procentach

Sympatycy partii	Czy jest Pan(i) zadowolony(a), że na czele rządu stoi Waldemar Pawlak?		
	tak	nie	trudno powiedzieć
SLD	59	33	9
PSL	77	11	12
BBWR	18	77	45
KPN	38	50	12
NSZZ "S"	40	49	10
UP	41	47	12
UW	14	69	17
Partie prawicy pozaparlamentarnej	39	51	10

Dla większości wyborców partii opozycji parlamentarnej, podobnie jak ugrupowań nie mających reprezentacji w Sejmie, obecność Pawlaka na stanowisku premiera jest źródłem dyssatisfakcji. Warto jednak zwrócić uwagę na znaczący odsetek potencjalnych wyborców prawicy pozaparlamentarnej (39%) i NSZZ "Solidarność" (40%) deklarujących zadowolenie z premierostwa Pawlaka. Jest on znacząco wyższy niż w przypadku wyborców UW (14%) czy BBWR (18%).

Porównując stopień satysfakcji potencjalnych wyborców z faktu piastowania przez Pawlaka funkcji premiera z prezentowanymi wyżej zróżnicowaniami stosunku do rządu, można wyciągnąć następujące wnioski: zwolennicy PSL w dużo większym stopniu utożsamiają się z premierem niż rządem jako takim. Bardziej sceptyczni wobec faktu sprawowania funkcji przez obecnego premiera są sympatycy SLD, którzy natomiast silniej identyfikują się z jego rządem. Potencjalni wyborcy ugrupowań prawicy pozaparlamentarnej są umiarkowanie krytyczni wobec rządu i premiera Pawlaka. Być może wiąże się to z akceptacją działań części liderów prawicy, zmierzających do nawiązania w przyszłości bliższej współpracy z partią Pawlaka. Inną przyczyną

może być fakt, że elektorat ugrupowań prawicowych to w znacznej mierze mieszkańcy wsi, wśród których premier Pawlak i jego rząd cieszą się dużym uznaniem.

Na zakończenie warto pokusić się o próbę odpowiedzi na pytanie, co w obecnej sytuacji politycznej i społecznej naszego kraju powoduje, że ludzie gotowi są zadeklarować poparcie dla rządu Waldemara Pawlaka. Jakie oceny i opinie dotyczące aktualnych wydarzeń są kluczowe dla identyfikacji bądź odrzucenia obecnego gabinetu. Okazuje się⁴, że podstawową kwestią dzielącą przeciwników rządu od jego zwolenników jest ocena polityki gospodarczej. Zwolennicy są zdania, że prowadzi ona do poprawy sytuacji gospodarczej kraju, przeciwnicy nadzieję tę odrzucają. Także osoba Waldemara Pawlaka, diametralnie różnie oceniana przez poszczególne grupy społeczne, powoduje podział opinii publicznej w sprawie poparcia dla obecnego rządu. Należy podkreślić, że w kształtowaniu stosunku do obecnego rządu - mimo emocji, jakie budzi osoba premiera, ważniejsze niż kwestie personalne są sprawy merytoryczne - ocena jego działalności w dziedzinie gospodarki kraju. Zwolennicy obecnej koalicji rządzącej, inaczej niż jej przeciwnicy, uważają ponadto, że w sprawie uchwalania podatków na 1995 rok, będącej ostatnio istotą konfliktów politycznych, rząd postępuje zgodnie z prawem. Towarzyszy temu optymistyczne przekonanie, że sprawy w naszym kraju, ogólnie rzecz biorąc, zmierzają w dobrym kierunku. Zwolennicy rządu to zatem ludzie, którzy - wierząc w skuteczność działań rządu w dziedzinie gospodarki oraz jego legislacyjną prawość - pozostają sympatykami Waldemara Pawlaka.

⁴ Zastosowano metodę analizy regresji *stepwise*.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie

30 woj. piotrkowskie
31 woj. płoćkie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Jak określił(aby) Pan(i) swój stosunek do obecnego rządu? Czy jest Pan(i) jego: 1 - zwolennikiem; 2 - przeciwnikiem; 3 - stosunek do obecnego rządu jest mi obojętny

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	32	30	34	4	1227
Płeć					
Mężczyźni	36	31	30	3	581
Kobiety	27	30	37	6	646
Wiek					
do 24 lat	29	26	43	2	129
25-34	25	36	36	3	196
35-44	31	36	31	2	291
45-54	34	27	35	4	172
55-64	35	32	30	4	200
65 lat i więcej	34	22	34	10	237
Miejsce zamieszkania					
Wieś	37	21	37	5	480
Miasto do 20 tys.	36	32	29	3	143
od 21 do 100 tys.	24	38	32	6	229
101-500 tys.	32	30	35	3	243
501 tys. i więcej mieszk.	20	45	30	4	132
Region					
Północny	32	34	30	3	125
Zachodni	29	36	32	3	142
Środkowozachodni	36	29	34	2	185
Środkowy	21	41	33	5	206
Wschodni	41	23	28	8	153
Południowo-wschodni	34	24	40	3	200
Południowo-zachodni	30	26	38	6	216
Wykształcenie					
Podstawowe	32	21	39	8	442
Zasadnicze zawodowe	32	30	36	1	306
Średnie	32	36	30	2	390
Wyższe	26	51	19	4	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	20	50	23	6	64
Prac.umysł.niż.szczebla	34	35	31	1	121
Pracownicy fiz.- umysł.	19	28	45	9	47
Robotnicy wykwalifikowani	31	33	36	1	120
Robotnicy niewykwalifik.	25	37	38	0	63
Rolnicy	38	20	39	2	84
Prywatni przedsiębiorcy	18	42	40	0	45
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	37	26	30	8	460
Uczniowie i studenci	31	39	31	0	36
Bezrobotni	28	32	38	3	117
Gospodynie domowe i inni	24	23	49	4	70
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	21	42	33	4	122
Sektor państwowy	36	32	31	1	159
Sektor prywatny	24	35	39	2	162
Spółdzielczość	21	38	38	4	24
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys.zł	33	29	35	2	290
1250 tys. - 1999 tys.	30	26	39	5	229
2000 tys. - 2749 tys.	31	27	36	6	354
2750 tys. - 3249 tys.	28	40	29	2	123
3250 tys. i powyżej	31	38	25	5	207
Ocena własnych war. mater.					
Złe	29	30	36	5	482
Średnie	33	30	34	4	539
Dobre	34	30	32	4	204
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	21	33	36	10	72
Raz w tygodniu	33	29	35	3	722
Kilka razy w roku	32	32	30	6	315
W ogóle nie uczestniczy	29	32	38	2	117
Poglądy polityczne					
Lewica	57	15	28	0	220
Centrum	33	29	35	2	379
Prawica	21	52	25	3	275
Trudno powiedzieć	22	24	44	10	350

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	53	17	1228
Płeć				
Mężczyźni	35	53	13	581
Kobiety	26	53	21	647
Wiek				
do 24 lat	36	49	16	129
25-34	27	64	10	196
35-44	27	59	13	291
45-54	31	56	13	172
55-64	34	48	19	200
65 lat i więcej	29	41	30	238
Miejsce zamieszkania				
Wieś	33	46	21	480
Miasto do 20 tys.	34	53	13	144
od 21 do 100 tys.	21	62	17	229
101-500 tys.	34	52	14	243
501 tys. i więcej mieszk.	23	63	14	132
Region				
Północny	34	59	7	125
Zachodni	32	53	15	142
Środkowozachodni	34	52	14	185
Środkowy	23	61	16	206
Wschodni	34	44	23	155
Południowo-wschodni	28	52	20	199
Południowo-zachodni	29	48	23	216
Wykształcenie				
Podstawowe	28	45	27	443
Zasadnicze zawodowe	29	58	12	306
Średnie	33	56	11	390
Wyższe	31	60	9	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	28	63	9	64
Prac. umysł. niż. szczebla	36	55	8	121
Pracownicy fiz. - umysł.	26	57	17	47
Robotnicy wykwalifikowani	23	68	10	120
Robotnicy niewykwalifik.	27	65	8	63
Rolnicy	32	55	13	84
Prywatni przedsiębiorcy	22	60	18	45
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	33	43	24	461
Uczniowie i studenci	47	44	8	36
Bezrobotni	21	59	20	117
Gospodynie domowe i inni	30	50	20	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	31	53	16	122
Sektor państwowy	31	60	8	159
Sektor prywatny	23	66	11	162
Spółdzielczość	33	67	0	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 1250 tys. zł	27	54	19	290
1250 tys. - 1999 tys.	28	60	13	228
2000 tys. - 2749 tys.	33	47	20	356
2750 tys. - 3249 tys.	26	63	11	123
3250 tys. i powyżej	33	49	18	207
Ocena własnych war. mater.				
Złe	22	58	20	481
Średnie	31	53	16	540
Dobre	45	41	14	205
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	22	57	21	72
Raz w tygodniu	30	52	17	722
Kilka razy w roku	31	53	16	316
W ogóle nie uczestniczy	30	53	17	117
Poglądy polityczne				
Lewica	58	31	11	220
Centrum	30	56	14	379
Prawica	19	73	8	275
Trudno powiedzieć	21	47	32	351

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Waldemara Pawlaka od czasu objęcia przezeń władzy? (%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	37	44	19	1229
Płeć				
Mężczyźni	40	46	14	581
Kobiety	35	43	22	648
Wiek				
do 24 lat	43	33	24	129
25-34	40	46	14	196
35-44	35	47	18	291
45-54	34	50	16	172
55-64	39	44	17	200
65 lat i więcej	36	40	24	239
Miejsce zamieszkania				
Wieś	45	34	21	481
Miasto do 20 tys.	45	39	16	144
od 21 do 100 tys.	30	54	16	229
101-500 tys.	32	51	18	243
501 tys. i więcej mieszk.	23	57	20	132
Region				
Północny	39	47	14	125
Zachodni	33	49	18	142
Środkowozachodni	42	41	17	185
Środkowy	33	49	17	206
Wschodni	48	30	22	155
Południowo-wschodni	32	45	24	200
Południowo-zachodni	36	47	18	216
Wykształcenie				
Podstawowe	39	37	25	444
Zasadnicze zawodowe	43	42	15	306
Średnie	34	49	17	390
Wyższe	27	64	9	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	27	59	14	64
Prac. umysł. niż. szczebla	34	54	12	121
Pracownicy fiz. - umysł.	45	32	23	47
Robotnicy wykwalifikowani	41	50	9	120
Robotnicy niewykwalifik.	33	40	27	63
Rolnicy	52	32	15	84
Prywatni przedsiębiorcy	18	64	18	45
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	38	42	20	462
Uczniowie i studenci	42	39	19	36
Bezrobotni	34	43	23	117
Gospodynie domowe i inni	37	39	24	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	27	52	20	122
Sektor państwowy	45	45	10	159
Sektor prywatny	30	52	18	162
Spółdzielczość	42	54	4	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 1250 tys. zł	41	41	18	290
1250 tys. - 1999 tys.	38	42	19	229
2000 tys. - 2749 tys.	38	39	23	356
2750 tys. - 3249 tys.	32	54	15	123
3250 tys. i powyżej	32	54	14	207
Ocena własnych war. mater.				
Źle	32	47	21	482
Średnie	41	43	16	540
Dobre	42	40	18	205
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	25	51	24	72
Raz w tygodniu	37	43	19	723
Kilka razy w roku	39	44	17	316
W ogóle nie uczestniczy	39	44	16	117
Poglądy polityczne				
Lewica	65	25	10	220
Centrum	40	45	16	379
Prawica	22	67	11	276
Trudno powiedzieć	30	37	33	351

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, premier Pawlak w swym działaniu kieruje się przede wszystkim interesem: 1 - całego społeczeństwa;
2 - rolników

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	43	29	27	1228
Płeć				
Mężczyźni	45	30	25	580
Kobiety	42	29	29	648
Wiek				
do 24 lat	48	30	22	129
25-34	46	28	26	196
35-44	39	28	33	290
45-54	48	31	20	172
55-64	44	32	25	200
65 lat i więcej	41	29	30	239
Miejsce zamieszkania				
Wieś	60	15	25	481
Miasto do 20 tys.	47	24	29	143
od 21 do 100 tys.	33	40	27	229
101-500 tys.	32	40	28	243
501 tys. i więcej mieszk.	17	52	30	132
Region				
Północny	40	31	29	125
Zachodni	45	28	27	142
Środkowo-zachodni	46	32	21	185
Środkowy	37	40	23	206
Wschodni	54	15	31	155
Południowo-wschodni	43	26	32	200
Południowo-zachodni	41	31	28	215
Wykształcenie				
Podstawowe	50	21	30	444
Zasadnicze zawodowe	43	28	28	306
Średnie	40	34	26	389
Wyższe	30	54	16	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	34	44	22	64
Prac. umysł. niż. szczebla	43	34	23	120
Pracownicy fiz. - umysł.	40	28	32	47
Robotnicy wykwalifikowani	40	31	29	120
Robotnicy niewykwalifik.	44	27	29	63
Rolnicy	74	6	20	84
Prywatni przedsiębiorcy	22	40	38	45
Bierni zawodowo				
Rencisci i emeryci	44	30	26	462
Uczniowie i studenci	44	28	28	36
Bezrobotni	39	29	32	117
Gospodynie domowe i inni	41	29	30	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	40	35	25	122
Sektor państwowy	42	34	25	158
Sektor prywatny	36	31	33	162
Spółdzielczość	42	42	17	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 1250 tys. zł	53	19	28	290
1250 tys. - 1999 tys.	46	27	26	228
2000 tys. - 2749 tys.	45	28	27	356
2750 tys. - 3249 tys.	32	39	29	123
3250 tys. i powyżej	32	43	25	207
Ocena własnych war. mater.				
Złe	39	28	33	481
Średnie	47	30	23	540
Dobre	44	31	25	205
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	38	22	40	72
Raz w tygodniu	46	29	25	722
Kilka razy w roku	44	30	26	316
W ogóle nie uczestniczy	31	38	32	117
Poglądy polityczne				
Lewica	55	30	15	220
Centrum	49	26	25	378
Prawica	34	41	25	276
Trudno powiedzieć	38	24	38	351

Tabela 5. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Waldemar Pawlak?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	41	41	17	1228
Płeć				
Mężczyźni	44	44	12	581
Kobiety	39	38	22	647
Wiek				
do 24 lat	44	38	18	129
25-34	41	43	16	196
35-44	34	46	20	291
45-54	38	47	16	172
55-64	47	41	13	200
65 lat i więcej	47	33	20	238
Miejsce zamieszkania				
Wies	57	25	18	481
Miasto do 20 tys.	41	41	19	143
od 21 do 100 tys.	35	47	18	229
101-500 tys.	28	56	15	243
501 tys. i więcej mieszk.	20	63	17	132
Region				
Północny	38	50	11	125
Zachodni	38	44	18	142
Środkowo-zachodni	45	42	13	185
Środkowy	38	46	16	206
Wschodni	53	28	19	154
Południowo-wschodni	41	35	25	200
Południowo-zachodni	37	44	19	216
Wykształcenie				
Podstawowe	51	29	20	444
Zasadnicze zawodowe	45	38	17	306
Średnie	34	51	15	389
Wyższe	16	70	15	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	16	66	19	64
Prac. umysł. niż. szczebla	32	55	12	121
Pracownicy fiz. - umysł.	34	43	23	47
Robotnicy wykwalifikowani	42	44	14	120
Robotnicy niewykwalifik.	40	44	16	63
Rolnicy	69	19	12	84
Prywatni przedsiębiorcy	18	64	18	45
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	47	35	18	461
Uczniowie i studenci	31	56	14	36
Bezrobotni	40	38	22	117
Gospodynie domowe i inni	39	36	26	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	25	60	16	122
Sektor państwowy	40	43	16	159
Sektor prywatny	29	56	15	162
Spółdzielczość	42	42	17	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 1250 tys. zł	50	30	20	290
1250 tys. - 1999 tys.	42	40	18	229
2000 tys. - 2749 tys.	45	37	18	356
2750 tys. - 3249 tys.	31	54	15	123
3250 tys. i powyżej	28	58	14	206
Ocena własnych war. mater.				
Złe	40	41	19	482
Średnie	44	39	17	539
Dobre	40	46	14	205
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	30	39	31	71
Raz w tygodniu	44	39	16	723
Kilka razy w roku	41	44	15	316
W ogóle nie uczestniczy	32	47	21	117
Poglądy polityczne				
Lewica	62	29	9	220
Centrum	42	42	15	379
Prawica	27	64	9	275
Trudno powiedzieć	38	30	31	351